

Des Weidere vergläicht en indirekt Israel mat der Naziokkupatioun zu Lëtzebuerg, andeem e seet, wa mer eis Politik net änneren, misste mer a 70 Joer - do den direkte Vergläich: «...présenter à la Palestine nos excuses pour notre complicité d'aujourd'hui dans son occupation...», fir de Peuple palestinien, «...et ses souffrances.»

D'Regierung ënnerstëtzt déi antiisraelesch Propaganda vun där Organisatioun an de Schoule mat enormen Zommen, och d'Frais administratifs vun där Organisatioun. Iwwer eng hallef Millioun Euro hu se kritt, 129.000 Euro eleng fir eng sougenannt Politique de sensibilisation, also antiisraelesch Propaganda an de Schoulen an op anere Plazen, héich Zomme fir Frais administratifs.

An d'Fro muss also gestallt ginn: Ass dat doten, déi antiisraelesch Propaganda, iwwerhaapt kompatibel mat den Ziler vun der Lëtzebuurger Bausepolitik, vun der Lëtzebuurger Regierung? Muss d'Lëtzebuurger Regierung net och, well déi BDS-Politik, déi Boykottpolitik an deene Gebidder kloer der ekonomescher Entwécklung vun deenen Territoirë widderspricht, der Zesummenaarbecht mat deem Comité en Enn maachen?

Dat lescht Element vun der Fro: Wann eng Net-regierungsorganisatioun och nach vun anere Länner finanziell ënnerstëtzt géif ginn, zum Beispill Qatar oder aneren, ass et dann opportun, wann d'Lëtzebuurger Regierung esou eng Organisatioun och géif weider ënnerstëtzen?

Merci.

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.**- Merci och. An d'Wuert huet direkt de Kooperatiounsminister, den Här Romain Schneider.

► **M. Romain Schneider, Ministre de la Coopération et de l'Action humanitaire.**- Merci, Här President. Meri och dem Här Kartheiser fir dës Question élargie, wat eigentlech eng Question complémentaire ass zur Question parlementaire, déi Der u véier Ministere gestallt hat an, ech mengen, déi dës Woch misst erausgaange sinn, well d'Äntwerte vun deene véier Ministere och hu misse koordinéiert ginn, fir eben op déi Froen ze äntworten: engersäits de Volet vun de Konferenzen, wat d'Education ubetrëft - ech resuméieren elo -, zweetens de Volet vun den Affaires étrangères, wat d'Politik vu Lëtzebuerg ubetrëft par rapport zum Stat Israel, par rapport zu Palästina; op där anerer Säit virun allem och, drëttens, d'Kooperatiounspolitik, déi dee ganze Volet mat belicht.

Ech mengen, Dir hutt eng konkret Fro gestallt iwwert den Agreement vun enger ONG. Déi hei ass eng vun den 93 ONGen, déi mer hunn. An ech mengen, et ass ganz kloer, datt all Agreement determinéiert ass op Basis vum Artikel 7 vum Gesetz iwwert d'Entwécklungshëllef, wou virun allem präziséiert gëtt, wat d'Aufgabe si vun enger ONG, déi se muss leeschten, datt se ebe muss verschidde Kritären erfëllen: engersäits Beispiller hunn, fir d'Ziler an der Entwécklungshëllef ze weisen, an op där anerer Säit virun allem weisen, datt se d'Kompetenzen huet, datt se d'Fäegkeeten huet an datt se d'Er-fahrung huet, an der Entwécklungshëllef ze schaffen an dobäi, bei der Ëmsetzung vu Projekte kënnen ënnerstëtzt ze ginn.

De Règlement grand-ducal präziséiert déi dann, d'Gesetz, an deene véier Punkten. An da kommen ech och zur eigentlecher Äntwert op d'Fro zrëck, déi eigentlech dann och klärt, fir engersäits ze kucken... Et ginn natierlech d'Aktivitéite gekuckt, déi gemaach ginn. Anerersäits ginn nach eng Kéier d'Kompetenzen, ginn och déi eenzel Bilane gekuckt.

Et gi virun allem och, an dat ass de Schluss vun Ärer Fro gewiescht, déi finanziell Bedeelegungen un der ONG gekuckt, vu wou déi kommen. An dat gëtt och ganz kloer geprëft, datt mer hei, wat déi Lëtzebuurger ONG ass, ganz kloer bei Fonge sinn, déi vu Lëtzebuurger op Lëtzebuurger Konte sinn. An auslännesch Fonge gi ganz kloer ausgeschloss beim Kofinanzement, dee gemaach gëtt.

Et ass och esou, datt bei där heiter ONG... An dann ass et esou beim Agreement: Eng ONG kritt en Agreement all Kéiers fir zwee Joer. Deen Agreement gëtt dann erëm verlängert, an dee Moment op Basis vun eben där Kontroll, déi gemaach gëtt. D'Regierung huet och d'Méiglechkeet - Dir hutt et gesot, de Kooperatiounsminister -, fir effektiv och gezielt all Kéiers ONGen erauszesehen. Dat sinn der ëmmer fënnef d'Joer, déi mer huelen, fir ze kucken, spezifesch ze präiwen, méi am Detail ze präiwen, wéi déi eenzel Aktivitéite sinn, ob se effektiv deem entsprechen, wat virgesinn ass am Gesetz an derniewent am Règlement grand-ducal. An hei, opgrond och vun Ärer Fro, mengen ech, kënnen mer selbstverständlech och dës Prozess eng Kéier gezielt maachen, fir dat mat der ONG méi am Detail ze kucken.

Ech muss awer och soen, datt déi Projeten, déi mir kofinanzéieren, Projekte sinn, déi aner Punkte viséieren. Ech mengen, Dir hutt an eise

Rapporte gelies, wat genau déi sinn, déi mir maachen. Dat si virun allem Ënnerstëtzen do an deene Projeten, déi mir och selwer als Kooperatiounsministère kënnen droen, déi ebe genau op d'Stärkung vu verschiddene schwaachen Deeler aus eiser Gesellschaft aginn. An ech mengen, dat ass e Volet, dee mir matdroen.

Sensibilisatioun ass en anere Volet. Et ass och kloer eng Determinatioun dovunner, datt mer selbstverständlech ëmmer erëm wëllen och ONGen ënnerstëtzen, déi Sensibilisatioun maachen, korrekt Sensibilisatioun, déi selbstverständlech am Aklang ass mat deem, wat mir och prônéieren als Regierung op där anerer Säit. An och duerfir, déi Projeten, déi lafen, kënnen nëmmen ënnerstëtzt gi vun eis, wa se effektiv och dee But verfollegen.

D'Kohärenz, mengen ech, war et op där anerer Säit, déi Der ugeschwat hutt am Ufank. Natierlech, eng gewësse Kohärenz heescht och eng gewësse Libertéit, déi eis Gesellschaft huet, eng gewësse Fräiheet, déi mer grad an eisem Land hunn an déi och natierlech all ONG, der Zivillgesellschaft d'Méiglechkeet gëtt, fir sech fräi auszudrécken, eppes wat a verschiddene Länner ganz schwéier ass. Wat natierlech, an do ginn ech lech honnert Prozent recht, konform zu Gesetzer ass! (veuillez lire: zu Gesetzer muss sinn!) Dat schéngt mer ganz kloer ze sinn, datt mer déi mussen anhalen, souwuel nationaler wéi internationaler, ouni natierlech do mussen déiselwecht Meenung ze hunn wéi d'Regierung. Dat schéngt mer ganz kloer ze sinn.

Mä eppes ass kloer: Wa mir dës ONGen ënnerstëtzen, wa mer Projeten ënnerstëtzen an deem Beräich, da sinn et Projeten, déi genau cibléiert sinn op déi Achsen, déi mir och als Objektiv hunn. An dat läit mer um Häerz. Et ass awer och esou, wéi ech gesot hunn, selbstverständlech: Mir kënnen all Donnéeë froen, mir wäerten dat maachen. A mir maachen dat och regelméisseg bei allen ONGen. A mir kënnen he och vläicht eng Kéier dee Prozess bei der Revisioun beschleunegen an déi Saach och vläicht eng Kéier méi am Detail kucken.

► **Plusieurs voix.**- Très bien!

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.**- Merci. Den Här Kartheiser wëllt nach eng Kéier nohaken.

► **M. Fernand Kartheiser (ADR).**- Jo, just e grouse Merci un den Här Minister. Ech wollt och dem Här Minister soen: Selbstverständlech, d'Meenungsfräiheet steet guer net zur Diskusioun. Hei geet et just ëm de Prinzip: Soll de Stat eppes finanzéieren, wat net kohärent mat senger Politik ass? Awer datt eng ONG kann hir Meenungsfräiheet voll benotzen, dat steet net zur Debat.

Villmools Merci.

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.**- Merci.

► **M. Romain Schneider, Ministre de la Coopération et de l'Action humanitaire.**- Also ech mengen, ech confirméieren dat, wat ech gesot hunn. Ech mengen, Dir hutt am Prinzip d'Äntwert elo ginn: Meenungsfräiheet op där enger Säit. Op där anerer Säit: Eise Kofinanzement ass kloer baséiert op Projeten, déi gezielt eis Politik ënnerstëtzen.

► **Plusieurs voix.**- Très bien!

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.**- Merci. Domat si mer och um Enn vun där zweeter Fro ukomm.

A mir géifen zum nächste Punkt vum Ordre du jour iwwergoen: dem Projet de loi 7182, der Transposition vum Accord salarial an der Fonction publique. An d'Wuert huet direkt de Rapporteur, den Här Yves Cruchten.

4. 7182 - Projet de loi portant modification

1° de la loi modifiée du 16 avril 1979 fixant le statut général des fonctionnaires de l'État;

2° de la loi modifiée du 3 août 1998 instituant des régimes de pension spéciaux pour les fonctionnaires de l'État et des communes ainsi que pour les agents de la Société nationale des chemins de fer luxembourgeois;

3° de la loi modifiée du 9 décembre 2005 déterminant les conditions et modalités de nomination de certains fonctionnaires occupant des fonctions dirigeantes dans les administrations et services de l'État;

4° de la loi modifiée du 12 mai 2009 portant création d'une École de la

2° Chance;

5° de la loi modifiée du 22 mai 2009 portant création

a) d'un Institut national des langues;

b) de la fonction de professeur de langue luxembourgeoise;

6° de la loi modifiée du 25 mars 2015 fixant le régime des traitements et les conditions et modalités d'avancement des fonctionnaires de l'État;

7° de la loi modifiée du 25 mars 2015 instituant un régime de pension spécial transitoire pour les fonctionnaires de l'État et des communes ainsi que pour les agents de la Société nationale des chemins de fer luxembourgeois;

8° de la loi modifiée du 25 mars 2015 fixant les conditions et modalités de l'accès du fonctionnaire à un groupe de traitement supérieur au sien et de l'employé de l'État à un groupe d'indemnité supérieur au sien;

9° de la loi modifiée du 25 mars 2015 déterminant le régime et les indemnités des employés de l'État

et portant abrogation

de la loi modifiée du 22 juin 1963 portant fixation de la valeur numérique des traitements des fonctionnaires de l'État ainsi que des modalités de mise en vigueur de la loi du 22 juin 1963 fixant le régime des traitements des fonctionnaires de l'État

Rapport de la Commission de la Fonction publique et de la Réforme administrative

► **M. Yves Cruchten (LSAP), rapporteur.**- Merci, Här President. Dir Dammen an Hären, den 8. September 2017 huet den Här Kersch, Minister vun ëffentlechen Déngscht, e Projet de loi deposéiert, fir en Deel vun deem ëmsetzen, wat hien am Nimm vun der Regierung mat der Gewerkschaft vum ëffentlechen Déngscht, der CGFP, ausgehandelt huet. D'Kommissioun huet dozou en Avis vun der Chambre des Fonctionnaires et Employés publics kritt an natierlech och en Avis vum Statsrot.

Opgrond vum Statsrot senge Remarken huet d'Chamberskommissioun den 30. Januar dëst Joer eng zéng Amendementer ugeholl, fir dem Statsrot sengen Observatiounen an Oppositionen zu eenzelne Punkte Rechnung ze droen.

Op Karfreideg, den 30. Mäerz, huet de Statsrot eis säin Avis complémentaire zoukomme gelooss an esou de Wee fräigemaach, fir dass mir haut kënnen dëst Gesetz stëmmen.

Mat dësem Projet de loi ginn néng aner Gesetzer ofgeännert an ee Gesetz abrogéiert. Hauptsächlich geet et drëms, eng Partie vun de 24 Punkten, déi am Accord salarial tëschent dem Stat a senge Beamten ofgemaach goufen, ëmzesetzen. Mam Gesetz vum 21. Mäerz zejoert gouv ewell ee Punkt, nämmlech d'Prime unique, vun engem Prozent gestëmmt.

Haut gi weider Punkte vun dësem Accord ëmgesat. An zwar gëtt de Punktwäert fir d'Berechnung vun de Paien, dee beim Stat gëllt, ëm 1,5% gehéicht, an zwar op den 1. Januar 2018. D'lessengeld gëtt op 144 Euro de Mount festgeluecht. Et gëtt mat enger Partie Inkohärenzen opgeraumt, déi et den Ablack nach bei den Indemnités de stage gëtt. D'Familljenzoulagen am neie Regimm ginn op 29 Punkte gehéicht.

D'Rémunérations de base bei verschiddenen Employéscarrièren, déi eigentlech och deeselwechte schouleschen Niveau virschreien, ginn harmoniséiert. Domat gëtt also kloergestallt, dass mat identeschen Diplomer an der Täsch d'Employéé beim Stat och d'selwecht bezuelt ginn, an dat egal ob een an der Verwaltung schafft oder zum Beispill als Chargé am Enseignement. Hei gëtt eng grouss Ongerechtegkeet aus der Welt geschafft.

Den aktuelle Congé pour travail à mi-temps gëtt ersat duerch en neien, méi flexibele System, dee verschidde Paliere virgesäit vun 90%, 80%, 75%, 70%, 60%, 50% respektiv 40% vun engem Vollzäitposten. Dat bréngt Famill a Beruff méi no beieneen.

Da gëtt och d'Méiglechkeet geschafft, dass, wann den Déngscht et erlaabt, och féierend Beamten, also d'Fonctions dirigeantes, e Service à temps partiel kënnen accordéiert kréien.

Zu gudder Lescht gëtt och nach mat dësem Projet d'Prozedur ofgeännert fir d'Opléise vun engem Aarbechtsvertrag bei den Employés de l'État am Fall vu längerer Ofwieseneheet duerch Krankheet. Hei gëtt festgeschriwwen, dass zwee Méint ier den Delai vu sechs Méint Ofwieseneheet weinst Krankheet ofleeft, de Verwaltungschef muss de concernéierten Employé informéieren, dass dësen Delai vu sechs Méint amgaangen ass ze versträichen. Den Employé kann doropshin op Basis vun engem Rapport médical eng Verlängerung vun dräi Méint vun dësem Delai ufroen.

Wéi esou dacks bei dëser Zort Gesetzer, gëtt dann och vun der Geleeëneheet profitéiert, fir eng Partie Inkohärenzen oder kleng Feeler ze behiewen, déi an den aktuelle Gesetzestexter iwwert den ëffentlechen Déngscht opgetaucht sinn. An ech verweisen do fir den Detail op mäi schrëftleche Rapport.

Als Rapporteur a President vun der Chamberskommissioun wëilt ech alle Membere Merci soe fir hiert konstruktivt Matschaffen un dësem Gesetz, bei deem de schrëftleche Rapport an der Sëtzung vum 19. Abrëll eestëmmege ugeholl gouv.

Discussion générale

Als Spriecher vun der LSAP ginn ech natierlech och den Accord vu menger Partei a géif de Minister begléckwünsche fir deen Accord, deen hie fir d'Regierung mat der Statsbeamtegewerkschaft fonnt huet.

► **Une voix.**- Très bien!

► **M. Yves Cruchten (LSAP).**- Dobausse gi leider, an et ass och vläicht heiansdo verständlech, meeschtens just déi Saache kommentéiert, déi mam Gehalt vun de Statsbeamten ze dinn hunn. Den Accord salarial vum 5. Dezember 2016 geet awer vill méi wäit. Vun de 24 Punkten, déi ofgemaach goufen, sinn der just eng siwe Punkten, déi direkt oder indirekt d'Paie vun de Beamte betreffen. Déi aner 17 Punkte behandelen zum Beispill, wéi ech elo just sot, eng besser Vereenbarkeet tëschent Beruff a Familljeliewen, awer och d'Gesondheet, d'Sécherheet an d'Wuelbefannen op der Aarbechtsplaz. Vläch kann den Här Minister eis herno soen, wou mer do dru si bei der Ëmsetzung vun all dëse Punkten, déi a mengen Ae wuel esou wichteg si wéi just an eleng d'Paitut.

Als Deputéierte vun der LSAP ass et mer och nach wichteg ze rappeléieren, dass eigentlech d'Regierungsparteien 2013 an hirem Regierungssaccord festgehalen haten, dass et weinst der deemoleger schlechter Situatioun vun de Statsfinanzen dës Legislaturperiod keng weider linear Opwärtung vun der Pai beim Stat géif ginn.

Elo ginn d'Paieen nawell ëm annerhallwe Prozent gehéicht. Mir Sozialiste stinn dozou, well sech déi budgetär Situatioun vum Stat zanter 2013 wesentlech verbessert huet a mir der Meenung sinn, dass duerfir och eng Erhéijung vun de Paie gerechtfertegt ass.

Mir gesinn dat awer och als en Opruff un de Privatsektor, endlech opzehale mat Nullronnen oder moderate Lounverhandlungen mat hiren Employéen oder Aarbechter. Déi Lëtzebuurger Wirtschaft brummt nees zanter e puer Joer an et gëtt Zäit, dass och déi, déi fir dësen Opschwung geschafft hunn, nämmlech d'Arbeitnehmer, endlech eppes dovunner zrëckkréien! Dat ass eng elementar Fro vu Gerechtegkeet, ënner anere vum der gerechter Verdeelung vum geschafene Räichtum an eisem Land.

Mir wëssen, dass mer do nach vill Defiziter hunn an déi gëllt et, haut a muer unzepaken an aus der Welt ze schafen!

► **M. Gilles Roth (CSV).**- Ass dat de Rapport oder ass dat...?

► **M. Yves Cruchten (LSAP).**- Ech hu gesot, dass ech mäi Rapport gemaach hunn, an duerno hunn ech gesot, dass ech géif als LSAP schwätzen.

► **M. Gilles Roth (CSV).**- Mä normalerweis schwätzt jo awer d'CSV no dem Rapporteur.

► **M. Yves Cruchten (LSAP).**- Dir dierft direkt duerno kommen.

► **M. Gilles Roth (CSV).**- Neen!

► **M. Yves Cruchten (LSAP).**- Ech soen lech Merci, dass Der nogelauschtert hutt.

► **M. Gilles Roth (CSV).**- Neen, dat ass eng Regel, dass déi gréisst Fraktioun als éischt schwätzt, an net Dir als LSAP-Deputéierten.

(Interruption)

Dass zënter de Moien alles anescht ass hei an deem héijen Haus, Här President,...

► **M. Alex Bodry** (LSAP).- Dir gitt elo gläich e Sondage maachen.

(*Hilarité*)

► **M. Gilles Roth** (CSV).- Okay.

► **M. Yves Cruchten** (LSAP).- Här Roth, ech mengen, ech hat hei net vill gesot, wat versteisst.

► **M. Gilles Roth** (CSV).- Neen, wa Regeln do sinn...

► **M. Yves Cruchten** (LSAP).- Neen, neen, neen. Ech halen och drop...

► **M. Gilles Roth** (CSV).- Dir sidd jo och ëmmer pingeleg mat eis. Wa Regeln do sinn, ass et um President, als Chef vun deem Haus, fir déi anzehalen.

► **M. Yves Cruchten** (LSAP).- Här Roth, ech mengen, dass ech ebe just net pingeleg sinn, dass ech ëmmer ganz korrekt sinn. A menger Funktioun als President vun där Chamberskommissioun hunn ech ëmmer defir gesuergt, dass et en équilibréierten Debat souwuel an eiser Kommissioun gëtt wéi iwwerall. Also, ech loosse mer net gefalen, dass Dir mer hei sot, ech wier hei pingeleg an ech géif hei...

(*Interruption*)

► **M. Mars Di Bartolomeo**, *Président*.- Dir sidd net attackéiert ginn.

► **Mme Octavie Modert** (CSV).- Dat ass net fir lech, Här Cruchten.

► **M. Yves Cruchten** (LSAP).- Dann huelen ech dat net fir mech.

► **M. Mars Di Bartolomeo**, *Président*.- Den Här Roth huet mech attackéiert an en huet mir ze verstoe ginn, wéi wann ech d'Reglement de Moien net richtig interpretéiert hätt. Ech hunn d'Reglement de Moie ganz richtig applizéiert. An ech wëll lech och soen, dass et net déi éischte Kéier ass, dass e Rapporteur nom Rapport seet, kloer getrennt: „Dat hei ass eng Meinung vu menger Partei“ an dann net méi optrëtt duerno.

(*Brouhaha*)

► **Une voix**.- Dat hate mer alles schonn.

► **M. Mars Di Bartolomeo**, *Président*.- Ech kann lech och Beispiller do defir liwweren, wann Der se wëllt. Och vun CSV-Rapporteuren.

► **M. Yves Cruchten** (LSAP).- Ech soen lech Merci, Här President.

► **Une voix**.- Haalt op!

► **Une autre voix**.- Haalt dach op!

► **M. Mars Di Bartolomeo**, *Président*.- Voilà. Wann Dir mengt, dass esou eng Diskussioun derwäert ass no zwee Sätz, déi de Rapporteur gesot huet, da maacht Dir dat. Ech assuméieren dat da ganz gär. Sou!

(*Brouhaha*)

An ech ginn elo dervun aus, dass d'Madamm Octavie Modert d'Wuert huet.

(*Brouhaha*)

► **Mme Octavie Modert** (CSV).- Här President, léif Kolleeginnen a Kolleegen, ech wëll dann dem Rapporteur Yves Cruchten Merci soen,...

► **Plusieurs voix**.- Aah!

► **Mme Octavie Modert** (CSV).- ...besonnesch fir säi ganz komplette schrëftleche Rapport, dee wierklech extensiv wa gutt dokumentéiert war. An elo grad huet en e jo och mëndlech och gutt zesummegefaasst. Mech entbënnt dat dovunner, fir Detailer hei nach ze ernimmen, an ech kann dann direkt op him säi Rapport verweisen.

D'CSV wäert hir Zoustëmmung ginn zu dësem Gesetz.

► **Une voix**.- Aah!

► **Mme Octavie Modert** (CSV).- Et bréngt en Deel Verännerungen, Verbesserungen an Nobesserungen op eenzelne Punkten a Beräicher, déi korrekt sinn. Dat sinn zum Beispill technesch Korrekturen an der Reform vun 2015, déi bei där Komplexitéit net ëmmer vun Ufank u gesi kënne ginn. Dat kënnt bei esou groussen a komplexen Texter sécher vir. An dat muss nogebessert ginn.

Dat sinn op där anerer Säit Punkten aus dem Ofkommenes vun 2016, déi d'Wuebfanne vun de Mënschen op der Schaff uginn an e soziale Charakter hunn. An dat ass ze begreifen.

D'Gesetz setzt och e gudden Deel vun de Punkte vum Accord salarial vun 2016 ëm. Vill Leit waarden dodrop. An ech wollt den Här Minister froen, ob a wéi eng Punkten aus dem Ac-

cord salarial nach net ëmgesat sinn a wéini dat dann de Fall wär.

Ech froen den Här Minister och, wéini en als Innenminister dat Gesetz fir d'parallell Ëmsetzung an dem Gemengesector deposéiert a wéi héich déi finanziell Konsequenzen dovunner fir d'Gemenge sinn. Wat sinn ausserdeem d'Implikatiounen op de konventionéierten an assimiléierte Secteur a sinn déi och drop virbereet?

Et kann een natierlech niewent deem Paradox, deen den Här Cruchten als mandatéierte Sprecher gesot huet, en aneren nach vläicht festhalen oder ernimmen: D'Regierung huet an hirem „Zukunftspak“ genannte Spuerpak 14 Moosnamen am ëffentlechen Dëngscht gemaach gehat - den Här Gramegna huet gëschter gesot, dee géif ganz ausgefouert - a gläichzäiteg ginn heimat da méi Suen ausginn, wéi een der virdrun agespuert huet.

An da muss ech natierlech froen: Wat kënnt nach? Et ass e Projet de loi deposéiert mat Moosnamen, déi budgetär Implikatiounen hunn iwwer aner Reklasséierungen an eenzelne Carriären. Dann huet de Minister gesot, e géif gewësse gewerkschaftlech Fuerderunge wëllen an déi nächst Gehälterverhandlungen afléisse loossen, iwwregens eppes, wat de gewerkschaftleche Verhandlungspartner genau ëmgedréit gesäit, (veuillez lire: dat heescht fir dat zesummen ze integréieren,) wou dat soll hikommen. Et wär gutt, wann d'Regierung der Chamber haut méi Detailer doriwwer géif kënne ginn.

A wéini wëllt de Minister mat de Verhandlungen fir deen nächsten, den neien Accord salarial ufänken? Wëllt Der dat nach virun de Wahlen maachen?

Wat wëllt Der eventuell nach aneres virun de Wahlen afeieren? A wéi stellt Der lech dann den Iwwergang zur nächster Regierung vir, déi dann domadder virufuere muss - wien ëmmer dat ass?

Ech géif ze bedenke wëlle ginn, dass ee soll Sputt loosse fir Verhandlungen an der Zukunft a virsiichteg sinn.

Här President, d'Mataarbechter aus dem Secteur public an déi ëffentlech Verwaltung stinn am Dëngscht vum Bierger a vum Land. Et ass kee Selbstzweck, mä wichtig Mataarbecht an e Bestanddeel vum Weiderkomme vu Land a Leit, an also och vun der sozialer Kohäsion. Dee ganze Secteur steet am Dëngscht vun de Mënschen. A genau duerfir gefäit mir den Ausdrock „ëffentlechen Dëngscht“ esou gutt.

Ech soen lech Merci.

► **Plusieurs voix**.- Très bien!

► **M. Mars Di Bartolomeo**, *Président*.- Merci och. Déi nächst Riednerin ass... d'Madamm Sam Tanson.

► **Mme Sam Tanson** (*déi gréng*).- Entschëllegt, ech war kuerz eraus!

► **M. Mars Di Bartolomeo**, *Président*.- Dat ass kee Problem.

► **Mme Sam Tanson** (*déi gréng*).- Okay. Ech hunn awer bal dee ganze Rapport matkritt. An ech soen dem Rapporteur villmools Merci fir säi mëndleche Rapport. Ech ginn den Accord vun der grénger Fraktioun.

Ech wollt awer ebe besonnesch de Fait ënnersträichen, dass hei och de Fonctionnairen erméiglecht gëtt, d'Famillieliewen an d'Aarbecht besser mateneen ze verbannen, andeems eben eng Flexibiliséierung vun den Aarbechtszäiten erméiglecht gëtt mat méi kuerzen, also méi flexibele Modeller, fir kënne ze schaffen, an dass och a Féierungspositiounen - well och dat ass wichtig - kënne Mi-temps agefouert ginn.

A mir begreifen dat ausdrécklech a mir ginn den Accord vun der grénger Fraktioun.

► **M. Mars Di Bartolomeo**, *Président*.- Den Här Graas huet d'Wuert.

► **Plusieurs voix**.- Aah!

(*Brouhaha général*)

► **M. Gusty Graas** (DP).- Här President, Dir Dammen an Dir Hären, Här Minister, am Prinzip suergen Accords salariaux an der Fonction publique jo fir Stabilitéit a Rou. Dat ass och gutt esou. Ech mengen, dat zeechent u sech och hei zu Lëtzebuerg d'Relatioun zwëschen dem Stat an der Fonction publique aus. Dat war net ëmmer esou. Et sinn der jo nach e puer heibannen, déi kënne sech vläicht nach un d'90er Joren erënneren. Do hate mer jo ganz aner Diskussiounen an och Mouvementer. Do sinn 30.000 bis 40.000 Leit op d'Strooss gaangen. Du koom et zu Streiken. Gott sei Dank sinn déi Zäiten de Moment elo eriwuer!

Dat wëll jo elo net heeschen, dass och vu gewerkschaftlecher Säit aus alles esou akzeptéiert gëtt, wéi d'Politik et de Moment decidéiert.

Dat ass och gutt esou. Mir solle Gewerkschaften hunn, déi u sech ëmmer hir Fuerderungen duerstellen. Mä et huet ee jo awer emol de Moment d'Gefill, an net méi spéit wéi gëschter koom jo nach e Communiqué vun der CGFP, dass mer awer a relativ gudden Terme sinn an dass eng Rei Punkten natierlech mussen an der Zukunft diskutéiert ginn an dass dat awer soll an engem offene Geescht geschéien.

Haut, muss ee soen, komme mer elo endlech zu der leschter Etapp vun dem Accord salarial, dee jo de 5. Dezember 2016 ënnerschrifwe gouf. A sou wéi de Rapporteur, den Yves Cruchten, deem ech och Merci soe fir seng verschidde Rapporten, dat schonn zu Recht hei gesot huet: Et steet u sech net nëmmen dee reng materiellen Aspekt hei am Vierdergrond, mä et sinn eng Rei aner wichteg Aspekter, déi hei zum Droe kommen. An ech denken do virun allem och un déi gutt Symbios, déi elo geschafe gëtt zwëschen Aarbechtsliewen (veuillez lire: Aarbechtsliewen a Privatliewen), wou och de Leit am ëffentlechen Dëngscht d'Méiglechkeet gebuede gëtt, hiert Berufsliewe méi an Aklang ze bréngen mam Famillieliewen.

Ech mengen, dat ass eppes, wat mir als Demokratesch Partei natierlech besonnesch begreifen. D'DP huet an deene leschte Jore ganz vill Efforte gemaach do am Interêt vun de Leit, déi Salaré sinn, déi Aarbechter sinn, fir dass déi sollen ebe kënne do zu besseren Aarbechtskonditiounen fannen.

D'Privatliewe gëtt doduerch ouni Zweifel och opgewäert. Dat ass eppes, wat mer ganz kloer begreifen. Ech mengen, et muss een hei nach eng Kéier soen, dass d'Organisatioun vum Famillieliewen natierlech am Laf vun der Zäit elo immens geännert huet. Déi kllassesch Form huet an deem Sënn, ech wëll net soen ausgedéngt, mä ass net méi esou präsent. Dat ass natierlech och bedéngt doduerch, dass d'Roll vun der Fra an eiser Gesellschaft, zu Recht, ganz staark geännert huet.

Jonk Koppelen hunn haut eng aner Approche zum Liewen. Si wëllen natierlech hiert Haus bauen, si wëlle selbstverständlech Kanner hunn, wëllen awer och gläichzäiteg, souwäit wéi et méiglech ass, och am Berufsliewe stoen. An dowéinst ass et och wichtig, dass d'Politik an deem Sënn deen néidege Kader setzt.

Ech erënneren nach eng Kéier drun, dass hei ganz vill Decisiounen an deene leschte Jore geholl gi sinn, sief dat de Pappecongé, sief dat déi Gratuitéit (veuillez lire: Gratuitéit vun der Kannerbetreuung) fir Kanner vun eent bis dräi Joer, sief dat awer virun allem och d'Reform vum Congé parental. A vu dass deen awer esou erfollegräich war, kann een awer roueg eng Kéier op déi Zifferen zrëckkommen, déi an de leschten Deeg schonn e puermol hei zitéiert gi sinn. Zum Beispill hu mer vun 2016 bis op 2017 e Plus vu 70% ze verzechn gehat. 2017 haten net manner wéi 10.881 Persounen dee Congé geholl. Bei de Pappen eleng war dat eng Hausse vun 190%. A laut enger rezenter TNS-ILReS-Etüd si jo 98% vun de befrote Leit mat deene Moosnamen d'accord. Dowéinst freet eis dat besonnesch als Demokratesch Partei, déi jo, mengen ech, awer do ee vun de Motore war an deenen Ëmsetzungen, dass och elo hei op dësem Niveau dat esou weidergefouert gëtt.

Natierlech sinn eng Rei aner Moosnamen, op déi ech elo net wëll am Detail hei agoen, déi och nach mussen méi an d'A gefaasst ginn. Ech denken zum Beispill un den Télétravail, wou jo och um Niveau vum Statsapparat elo scho Pilotprojete lafen.

Mat dësem Accord salarial ginn also ouni Zweifel eng Rei nei Schinne geluecht, wat eng besser Harmonie zwësche Berufsliewen a Privatliewen ubelaangt. Ech wëll och drop hiweisen, dass d'Allocation familiale jo och vu 27 op 29 Punkten hei gehéicht gëtt.

E wesentlechen Aspekt ass awer och de Service à temps partiel. Do gi mer jo elo fort vun deem ale System. Mir ginn elo iwwer zu där „Schéier“, kann ee soen, vu 40% bis 90%. Et kann ee praktesch à la carte, dass soll elo net pejorativ gesi ginn, mä à la carte kann ee säi Berufsliewen organiséieren, wat engem natierlech vill zousätzlech Méiglechkeete gëtt, fir derneft nach aner Saachen am Liewen ze maachen. Dat heescht, et kënnt vill méi eng grouss Flexibilitéit.

Ënner anere kann een déi och notze fir Weiterbildung; Weiterbildung, wat eppes enorm Wichteges an eise gesellschaftleche Liewen haut ass. An et soll also elo kee kommen, et kéint een net och am fortgeschrattene Alter sech nach weiterbilden. Ech erënneren drun, dass net méi spéit wéi virun e puer Méint eng Madamm, déi scho Métt 70 war, nach en Doktertittel op der Universitéit nogemaach huet, soudatt do also nach viles méiglech ass.

Datt eben och elo d'Fonctions dirigeantes an de Genoss vum Temps partiel kommen, ass

eng Saach, déi mer gutttheeschen. Natierlech muss een dat och realistesch gesinn. Dat dierft net iwwerall ganz einfach sinn, besonnesch, wann ee Verwaltungsdirekter ass. Mä dat muss eng Decisioun sinn, déi een als Eenzelne muss huelen. Et muss awer och eng Decisioun sinn, déi kompatibel ass mat den Uspréchen vun där Verwaltung natierlech.

Datt 25% elo an Zukunft net méi méiglech sinn, ass an eisen Aen och novollzéibar. Mir wëssen aus der Praxis, dass dat natierlech a gewëssene Servicer och zu verschiddene Problemer konnt féieren.

Um Niveau vum Congé social gëtt och elo méi Flexibilitéit agefouert. Dat erlaabt och, wéi gesot, besonnesch am Fall vu Krankheet vu Kanner oder vun engem Conjoint, dass eben och besser dee Moment ze organiséieren.

Virun allem wëll ech awer och op de Volet vun der Retraite progressive hiweisen. Mir wëssen, dass dat ka fir deen Eenzelnen och schwierig sinn, wann en abrupt aus dem Berufsliewe gerappt gëtt. Hei gëtt eben elo d'Méiglechkeet geschafen, dass en dat an Etappe ka maachen. An et dierft een och net vergiessen: D'Expérience ass eppes, wat am Berufsliewen immens wichtig ass, an déi kann also och elo nach deelweis dann an Zukunft verlängert ginn.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, wéi mer dat, an dat muss een hei esou soen, dat „komplex Gesetz“ gestëmmt hunn, wat vum 25. März 2015 staamt, du woussst een do schonn, dass natierlech nach am Laf vun de Méint, de Jore gewëssen Upassunge misste kommen. Mir bewegen eis hei an enger extrem komplexer Matière. A wat do am Laf vun der Zäit natierlech och opfällt, dass muss nogebessert ginn, dat ass normal, wat jo och dann zum Deel duerch dëst Gesetz hei elo geschitt.

Dësen Accord salarial huet also ouni Zweifel an éischer Linn eng gewësse sozial Nues, wat mir als DP och nëmme kënne begreifen. An dowéinst kann ech och elo scho soen, dass mir selbstverständlech eisen Accord wäerte ginn.

Natierlech stécht och d'Punktwäerterhéijung hei eraus. Ech mengen, 1,5% elo réckwierkend op den 1. Januar 2018 ass gerechtfertegt. Ech gi ganz éierlech zou, dass d'Demokratesch Partei do ëmmer méi lücht reservéiert war. Mä entre-temps muss een awer och soen, an dat si mer gëschter a virgëschter gewuer ginn, dass d'finanziell Situatioun vun dësem Land, vun dësem Stat, et kann ee scho bal soen, exzellent ass, an dann ass et och opportu, dann ass et och gerechtfertegt, dass och virun allem déi Leit, déi am Interêt vum Statsapparat schaffen, och dovunner solle profitéieren.

Datselwecht gëllt iwwregens och fir d'lessensprim, och wann, wéi gesot, nach wie vor gewësse Kategorien, ech denken un d'Magistraten, ech denken un déi Leit aus dem Enseignement, net voll kënne dovun profitéieren, wat awer evident ass, vu dass se jo awer eng Rei méi fräi Méint hunn.

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, an de leschte Wochen a Méint ass jo och zum Deel ganz heftig iwwert d'Stageindemnitäten diskutéiert ginn. Ech mengen, déi representativ Gewerkschaft huet och déi eenzel Parteien dozou opgefuerdert, Positioun ze bezéien, wat och richtig ass, wat och gutt ass. Meng Partei huet dat natierlech entre-temps och gemaach.

Et kann ee sech natierlech elo Froe stellen iwwert déi 80-80-90-Regelung. Ech wëll déi Fro elo hei net verdéiwen. Mä dat ass eng Fro, déi ass natierlech net vum Dësch. D'Demokratesch Partei huet do eng ganz kloer Ausso gemaach. Mir sinn der Meinung, dass déi Stagezäit, déi de Moment dräi Joer ass, roueg kann op ee Joer zrëckgeschrafft ginn, natierlech ënner verschiddene Konditiounen: Engersäits muss een dat méi sektoriell gesinn, anersäits muss ee sech natierlech och do d'Fro stellen, ob net d'Formation iwwert déi ganz Carrière muss méi verstärkt ginn an och, ob net de Stage nach méi spezifesch op de Stagiaire muss organiséiert ginn. Mä, wéi gesot, ech wëll dat elo hei net verdéiwen. Mä et ass awer eng wichtig Diskussioun, déi nach an der Zukunft hei muss gefouert ginn.

Et dierft ee jo awer net vergiessen, dass net nëmmen de Statsapparat u sech, net nëmmen de Bierger, mä virun allem och eis Economie dobause profitéiert, wa mer en effikassen, gutt organiséierte Statsapparat hunn. An deen ass ëmmer dependant och vu motivéierte Beamten. Wann een net Beamten huet, déi gären op d'Aarbecht ginn, déi gär hir Fonctionen ausféieren, da fonctionnéiert den Apparat mat Sécherheet och net. An dowéinst muss een deem och ouni Zweifel Rechnung droen.

Mir fannen et duerfir och zum Beispill gutt, dass elo um Niveau vun dem Enseignement och déi Leit gläichgestallt gi mat den Employéen, déi e Bachelor respektiv e Master hunn. Si hu jo awer eng gewësse Formation hanner sech, da solle se och deementsprechend dat remuneréiert kréien.

Duerfir well ech ofschléissend nach eng Kéier hei d'Ënnerstëtzung vun der Demokratescher Partei bréngen zu deem Accord salarial, well e virun allem, wéi gesot, eng Rei familljepolitesch Moosssname beinhalt, déi mir um Niveau vum Secteur privé och scho ganz staark mat ënnerstëtzt haten. Dat freet eis.

Mir sinn natierlech als Demokratesch Partei och op fir weider Gesprécher. Et sinn nach eng Rei Punkten, déi mussen diskutéiert ginn. Dowéinst ass et och wichteg, datt een och an Zukunft eng kloer, eng oppe Sprooch mat der representativer Gewerkschaft féiert, wat wichteg ass, fir, wéi gesot, de gudden Fonctionnement vun eisem Statsapparat ze garantéieren, op dee mer roueg kënne hei zu Lëtzebuerg houfreg sinn.

An deem Sënn soen ech lech Merci.

► **Plusieurs voix.** - Très bien!

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Merci och. An nächste Riedner ass den Här Fernand Kartheiser.

► **M. Fernand Kartheiser (ADR).** - Villmools Merci, Här President. Ech fänken och u mat engem grouse Merci un de Rapporteur, den Här Cruchten. D'ADR ass leider net an där Kommissioun vertrueden. Mä ech mengen, datt hie wéi och den Här Graas elo wonnerbar erkläert hunn, wat an deem Gesetz ass. An et sinn eng Rei Dispositiounen, déi mir nëmmen als gerecht empfangen, notament all déi sozial a familljenorientéiert Dispositiounen, déi elo dra sinn, déi wichteg sinn eben och fir d'Familljeliewen, fir eng Gerechtegkeet och mam private Secteur an enger Rei vun Dispositiounen hierzestellen.

Dofir gi mir och eisen Accord zu deem Projet. Villmools Merci, Här President.

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Merci och. An nächste Riedner ass den Här Marc Baum.

► **M. Marc Baum (déi Lénk).** - Merci, Här President. Mir wäerten dëst Gesetz, dës Proposition, dës Propos natierlech och mat ënnerstëtzen.

Mir hoffen awer och, datt all déi Leit, déi elo zu Recht op d'Virzich vun deem Gesetz higewisen hunn, och dorunner denken, wann an Zukunft Diskussiounen kommen ëm d'Erhéijung vum Mindestloun am Privatsecteur. Ech mengen, datt dat, wat hei gestëmmt gëtt, och eng Signalwirkung sollt hunn op de Privatsecteur an eng Dynamik doraus entstoe sollt.

Net nëmme well dat an der leschter Zäit an der Diskussioun war, wëll ech awer nach eng Kéier drop hiweisen, datt mir och mengen, datt déi gewerkschaftlech Fuerderung vun der Ofschaffung vun der 80-80-90-Regel nach ëmmer aktuell ass an datt dës Chamber respektiv d'Regierung och dat nach ganz deemnächst misst op de Leescht huelen.

Merci.

► **M. David Wagner (déi Lénk).** - Très bien!

► **M. Mars Di Bartolomeo, Président.** - Merci och. Mir sinn um Enn vun der allgemenger Diskussioun. D'Wuert huet elo de Fonction-publiques-Minister, den Här Dan Kersch.

Prise de position du Gouvernement

► **M. Dan Kersch, Ministre de la Fonction publique et de la Réforme administrative.** - Merci, Här President. En éischte Merci och un de Rapporteur Yves Cruchten, dee mer et erlaabt, op déi speziell 8 Punkte vun deem gesamten Accord, deem am Dezember 2016 geholl ginn ass, net nach eng Kéier musse speziell anzegeen, an duerfir awer vläicht, well och d'Demande hei war, op déi aner 16 Punkten, déi dësen Accord ëmfaasst huet.

Merci och un déi mandatéiert Spriecher vun alle Fraktiounen, wou sech jo undeit, dass d'Chamber da wäert haut en unanimë Vott huelen, fir dës Projet de loi ze stëmmen. An als Minister kann ee sech doriwwer natierlech nëmme freeën.

Wéi gesot, ech ginn elo net nach eng Kéier speziell op déi 8 Punkten an, déi haut mam Gesetz verabschit ginn. Vläch ass et méi interessant, nach eng Kéier déi 16 aner Punkten ze belichten.

Fänke mer u mat der Prime unique - och well dat virdru vum Rapporteur schonn eng Kéier gesot ginn ass! -, effektiv ass dat schonn ëmgesat ginn, 1% vum Traitement, duerch e speziell Gesetz. Dat ass iwwerall bekannt.

Dat nämlecht zielt dann och fir d'Limitatioun vun den néng Heures supplémentaires, wat och an deem Kontext wäert geschéien.

Wichteg ass, an dat ass awer eppes, wat ech ganz speziell hei wëll ernimmen, dass mer ofgemaach hunn, dass mer eng Etüd wëlte maachen iwwert d'Primmen an d'Accessoires zu den Traitementen, déi mer am Moment an der Fonction publique hunn. A mir hu bei där

nämlecher Geleeënheet ofgemaach, dass, soulaang wéi déi Etüd net ofgeschloss wär, och näischt géif un de Primme geschéien. Och wann ech muss zouginn, dass awer an der Tëschenzäit e puer Primme fir eenzel Berufsgruppe bäikomm sinn. Mir hunn dat also net ganz duerchgehalen. Mä et ass op jidde Fall näischt, wat negativ fir d'Leit gewiescht wär.

Menger Meenung no huet déi Etüd do eng ganz grouss Importenz fir d'Fonction publique, och an nächster Zukunft, well se, an ech soen dat hei mat enger gewëssener Iwwerzeegung, well se d'Base si vu villen Ongerechtegkeeten an Inkohärenzen am System, och d'Base si vu ville Streidereien, ee géint deen aneren, souguer ënner Gewerkschaften, wou déi eng mat deenen aneren net d'accord sinn, eben duerch de Primmesystem. An dat fuerdert eis eraus, an deem Beräich do ze handeln.

Ech wëll just soen, dass mer, nodeems mer déi Etüd do ugefaangen hunn, ganz schnell festgestallt hunn, dass mer iwwer 1.000 verschidde Primmen an der Fonction publique hunn. An dat eleng weist, wéi grouss den Handlungsspillraum do ass. Ech wëll ganz kloer och eng Kéier soen, dass et bei deene Primmen der eng ganz Rei gëtt, déi méi wéi berechtigt sinn, a mengen Ae souguer net héich genuch sinn, mä awer op där anerer Säit och eng ganz Rei vu Primme gëtt, déi awer zumindest diskutabel sinn a wou ee sech dann eng Kéier muss méi am Detail domat ausenanersetzen.

Vläch dann och eng weider Etüd, déi mer ofgemaach hunn: eng Etüd vun der Harmonisatioun vun de Carrières C an D, mat der Virstellung, dass mer et géife fäerdegbréngen, opgrond vun den Etüden, déi gemaach gi sinn, déi Leit och an déi jeeweileg Carrière anzeklasséieren. Dat géif also heeschen, dass mer alleguerten déi Leit, déi dräi Joer Secondaires-Studien hanner sech hunn, géifen an d'Carrière C erophuelen, an alleguerten déi Leit, déi manner wéi dräi Joer hunn, an der Carrière D loosse. Och dat schéngt mer kloer ze sinn, dass een eng Kéier muss dat kënne realiséieren.

E weidere wichtege Projet, dee mer an eise Offkommens haten, war de Congé pour raison familiale, also d'Augmentatioun dovunner. An et kann ee soen, dass dat opgrond vum Artikel 29 vun eise Statut och haut scho realiséiert ass.

Eng weider Fro, vill diskutéiert: de Congé social net méi 8 Stonne pro Mount, mä 24 Stonnen op dräi Méint, wat eng ganz aner Geschicht ka gi fir deen Eenzelnen, deen an deem Fall do ass. Dat soll ëmgesat gi mam Projet de loi 7171, dem Projet iwwert de Compte épargne-temps, wou mer en attente si vun engem Avis complémentaire vum Statsrot.

An da kommen ech direkt bei dee Projet de loi Compte épargne-temps, wou mer ofgemaach haten, dass de Minister sech engagéiert hat, nach virum Summer 2017 e Projet de loi ze presentéieren. Dat hu mer och fäerdegbruecht. Deen ass virun der grousser Vakanz 2017 duerch de Regierungsrot gaangen. Den Dépôt war den 21. August 2017 hei an der Chamber. Den Avis vun der Chambre des Fonctionnaires et Employés publics ass och schonn am Oktober 2017 komm, den éischten Avis vum Statsrot de 15. Dezember. D'Amendements gouvernementaux sinn an der Tëschenzäit och schonn deposéiert a mir waarden also elo mat enger gewëssener Ongedold, dat kann ee soen, op den Avis complémentaire vum Statsrot.

Ech wëll soen, dass dat a mengen Aen e ganz grouse Projet ass vu wierklech gréisster Wichtigkeet. Ech géif souguer soen: Et ass e Meilsteen an der Lëtzeburger Aarbechtsgesetzgebung. Et wäert en direkten Afloss hunn op d'Aarbechtsgestaltung, déi dagdeeglech Aarbechtsgestaltung vun deem Eenzelnen, awer och net nëmmen an der Fonction publique, mä och ausserhalb vun der Fonction publique.

Dir wësst, dass ausserhalb vun der Fonction publique dat Thema do och scho méi laang an och méi haart diskutéiert ginn ass. Mir stelle fest, dass et dräi Joer praktesch zu engem Blocage komm war, well d'Sozialpartner sech net eens gi sinn, trotz engem gemeinsamen Avis vum Comité économique et social. Mä ech mengen, eleng duerch de Fait, dass mer et fäerdegbruecht hunn, an der Fonction publique e Projet de loi ze presentéieren, ass och erëm Bewegung an de Privatsecteur erakomm, wat mer net méi wéi begreisse kënne.

An ech wëll hei e ganz klore Message ginn un d'Vertrieder vum Privatsecteur: Et kann een net op där enger Säit ëmmer méi Flexibilitéit vum Saliariat fuerderen an op där anerer Säit net bereet sinn, och d'Saliariat, wat u sech de Räichtum vun deem Land schafft, vun der Flexibilitéit, déi mer alleguerten zesumme wëlen ustriewen, profitéieren ze loosse.

► **Une voix.** - Très bien!

► **M. Dan Kersch, Ministre de la Fonction publique et de la Réforme administrative.** - Méi wëll

ech dozou zu deem Moment net soen. Ech sinn iwwerzeegt, dass dat heiten, wa mer fäerdegbréngen - an dovun ginn ech aus -, et nach virun der grousser Vakanz hei an dëser Chamber an enger grousser Unanimitéit ze stëmmen, eng wierklech sozial Signalwirkung och op de Privatsecteur wäert hunn, well mer eng Rei vun deene Prinzipie vum Avis vum Comité économique et social och hei iwwerholl hunn, zum Beispill de Prinzip „eng Stonn ass eng Stonn“, an net do ufänken, nach Fraktionéierungen ze maachen a komplizéiert Rechnungen ze maachen, an och iwwerzeegt, dass, wa mer dat heiten an der Fonction publique kënne ëmsetzen, och de Privatsecteur net derlaanschtkennt, fir dat iwwer kuerz oder laang ze realiséieren, och wann do verschidde Widerstänn nach haut ze spiere sinn.

Dann, e weidere Projet de loi, dee fir eis awer vu gréisster Wichtigkeet ass, dat ass, eng nei Administratioun wëllen ze schafen, wou mer engersäits d'Sécurité au travail, d'Santé au travail an de Bien-être au travail an enger Administratioun zesummeféieren.

Ech hunn deemools mech och engagéiert, de Personalbestand vun deenen dräi Saachen, déi mer am Fong an der Fonction publique haten - dat waren der bis elo a mengem Ministère ronn 15, 16 Leit, déi sech dorëms bekëmmert haten -, bis d'Joer 2018 praktesch ze verduebelen. Dat ass eis gelongen an der Tëschenzäit. Wéi gesot, de Projet de loi ass zënter dem 8. September 2017 deposéiert. D'Avis vum Syvicol a vun der Chambre des Fonctionnaires et Employés publics sinn do. Mir sinn do en attente vum Avis vum Statsrot; soudass ech also och hoffen, dass mer dat nach wäerte ronnkréien.

Dann de Service à temps partiel pour raisons de santé: Och dee soll geregelt gi mat dem Gesetz iwwert de Compte épargne-temps, dem Projet de loi 7171. Also e weidere Punkt aus dem Accord vun 2016, deen domadder géif ëmgesat ginn.

Da sollen eng Rei vu Präzisiounen gemaach gi beim Krankeschäin, Congé pour raisons de santé, haaptsächlech am Beräich, wa Leit Mitemps schaffen. Och dat geschitt iwwert de Projet de loi 7171 vum Compte épargne-temps, sou wéi ech dat virdru schonn hei beschriwwen hat.

Da soll e Groupe de travail créiert ginn tëscht der CGFP an dem Ministère, wat d'Prise en charge uegt vun de Frais d'avocat oder vun der Verteidigung vun hire Rechter am Fall, wou déi Leit, déi an der Fonction publique schaffen, ugegraff ginn. A mir hu leider duerch d'Aktualitéit virun e puer Deeg gesinn, wéi konkret dat d'Leit an der Fonction publique beschäftegt.

Ech sinn och frou, dass ech mam Minister vun der Sécurité intérieure ganz séier konnt trancheieren, dass mer deene Leit, déi do a Bedrängnis komm sinn, konnt en Affekt zur Verfügung stellen. Mä dat entbënt eis awer net dovunner, eis grondleeënd Gedanken ze maachen, wéi mer dat an Zukunft méi kloer, méi transparent regelen, soudass och jiddweree gläichbehandelt gëtt. Mir hunn och do scho mat der CGFP eis zesummegeat. An d'CGFP huet gesot, si géif eis kuerzfristeg hir Virstellungen och schréfflech ënnerbreeden, soudass mer also och do kënne zu klore Regelungen kommen.

Da war e ganz wichtege Punkt den mPass, vun deem mer am Ufank guer net geduecht hätten, dass en esou e Succès géif ginn. Mä deen hu mer ganz séier realiséiert. Schon am März 2017 konnt déi effentlech Bedéngschtet da vun deem Prinzip profitéieren, dass se fir 150 Euro kënnen en mPass kréien - wierklech e risege Succès! -, dee mer och, kuerz nodeems mer den Accord ënnerschriwwen haten, realiséiert hunn. An déi Offer ass och méi wéi favorabel opgeholl ginn.

Mir hunn och nach zousätzlech ausgemaach, dass mer eis géife Gedanke maachen iwwert d'Procédure disciplinaire, wou do d'Iddi ass, fir dat e bëssen ze vereinfachen. Och do hu mer en Aarbechtsgrupp agesat. Ech gi ganz gären zou, dass dat net esou einfach ass, wéi mer eis dat vläch am Ufank geduecht hunn. Do wäerten eng Rei vu juristesche Froen sech nach stellen. Mä do si mer an enger gudder Zesummenaarbecht mat der CGFP.

Dann hu mer d'Reform vum Système de recrutement. Ech mengen, do si mer scho ganz wäit, well mer do schonn um Niveau vu Règlement-grand-ducale sinn, déi och scho vun der Chambre des Fonctionnaires et Employés publics aviséiert ginn. Och de Statsrot huet eis do schonn eng Rei Saache mat weider op de Wee ginn.

An d'Iddi ass nach ëmmer, dass mer ab Juli dëst Joer kënnen en neien Examen, Statsexamen u sech offréieren, deen eng Rei vu weidere Vereinfachungen wäert bréngen a virun allem déi

éischt Etapp, de sougenannten Entréesbilljee an d'Fonction publique, méi transparent mécht, méi einfach mécht a virun allem méi flexibel mécht, dass mer also net nëmmen een oder zwee Exame pro Joer hunn, mä praktesch all Mount an enger Ufanksphas en Exame kënnen ubidden, wat op jidde Fall d'Fro vum Rekrutement beim Stat wesentlech méi einfach wäert maachen.

Ech sinn och frou kënne hei ze soen, dass mer dat och an Zesummenaarbecht mat eise Sozialpartner CGFP gemaach haten. Mir waren zesummen op Bréssel de belsche System eis eng Kéier ukucken. An et ass och dorunner, wou mer eis orientéieren. An net méi spéit wéi virun zwee Deeg hunn d'Leit aus der Fonction publique dem CGFP-Nationalvirstand déi Idien do presentéiert. An ech hoffen, dass do och vun där Säit aus de Projet géif ënnerstëtzt ginn.

E weidere Punkt, dee mer ofgemaach hunn, a ganz wichteg virun allem fir déi Leit, déi dovun betraff sinn, ass, eis emol Gedanken driwwer ze maachen, dass déi Leit, déi Schichtaarbecht beim Stat leeschten, op déi nämlecht Aart a Weis sollte behandelt ginn. Do si mer en attente vu weidere konkrete Propositionen vun der CGFP. Mä zumindest de gemeinsame Wëllen, déi Fro do unzuegoen an een d'nämlecht ze behandel wéi deen aneren, kann een nëmme ënnerstëtzen. An duerfir sinn ech och ganz optimistes, dass mer do zu engem gudden Enn wäerte fannen.

Da geet et ëm d'Regle vun der „bonne conduite administrative“. Ech mengen, dat hu mer realiséiert duerch déi Decisioun vum Conseil de Gouvernement vum 27. Januar 2017. Dat hu mer ausgeschafft zesumme mat der Mediateure, soudass mer also hei, mengen ech, och kënne „mission accomplie“ soen.

Dat heescht also, déi 24 Punkten, déi mer mat der CGFP am Dezember 2016 ofgemaach hunn, sinn erfüllt. Vun deene 24 Punkten, ech halen drop, fir dat eng Kéier hei ze soen, sinn der siwen, déi direkt Implikatiounen op d'Remuneratiounen hunn; zwee, déi de Verlaf vun der Carrière maassgeblech wäerte beaunträchtegen (veuillez lire: beaflossen); fënnf, déi eng besser Conciliatioun vu Vie professionnelle a Vie privée wäerten erméiglechen; eng, déi d'Responsabilitéit vum Employeur vis-à-vis vu senger Bedéngschteten ueget, a véier, déi ganz konkret och eng Simplification administrative wäerte mat sech bréngen.

Ech si wierklech frou, dass mer dat Gesetz haut kënne stëmmen. Ech weess, dass d'Ongedold dobaussen ëmmer méi grouss ginn ass. Ech hunn och duerfir e gewëssent Verständnis. Mä op där anerer Säit wëssen déi Leit, zumindest déi, déi hei zesumme sinn, dass de legislative Prozess eben heiansdo esou laang dauert, wéi en dauert. Ech géif och hei soen, dass déi Ongedold, vun där ech virdrun hei geschwat hunn a fir déi ech e gewëssent Verständnis hunn, heiansdo éischter politesch bewierkt oder begrënt war, wéi dass se onbedéngt existenziell Grënn gehat hätt. Mä wéi gesot, dat gehéiert zum Geschäft derzou.

Ech wëlt och soen, well och dat ganz wichteg ass an d'Fro och schonn hei ugeschat ginn ass, dass déi Bestëmmungen, déi de Punkt wäert an d'Allocation de repas ugin, direkt applikabel sinn am Gemengesecteur. Ech sinn och dankbar fir déi Fro, well et och doriwwer schonn eng gewësse Konfusioun ginn ass.

An et ass och geplangt, an och dat ass eng Ausso, wou ech mech elo e bëssen aus der Fënster leeën, mä et ass zumindest geplangt a mir sinn och esou opgestallt, fir dat, wat mer haut decidéieren, wat d'Pai ueget, mat der Junipai, also Enn Mee, auszebezuelen.

Dat ass eng riseg Erausforderung fir d'APE, fir dat kënne ze maachen, an ech entschëllege mech elo schonn am Virus, wann dat eent oder dat anert dann net esou géif klappen, wéi ech et elo haut soen. Mä ech wëll haut soen: Déi Leit, déi an der APE sinn an och do an enger neier Organisatioun schaffen, leeschte wierklech Grousses! An duerfir, wann dat eent oder anert net direkt klappt, wär e bësse Verständnis vläch opzebréngen.

Vläch nach ee Wuert, well dat och gesot ginn ass, zum Accord Gouvernement - CGFP vun 2011. Do war e wichtege Punkt, an d'CGFP hat mech bei de Verhandlungen drop opmierksam gemaach, deen net ëmgesat ginn ass, dat war eng drëtt Crèche fir d'Leit, déi beim Stat schaffen.

Ech wëll soen, dass mer an der Tëschenzäit do ganz konkret an engem Projet dra sinn, nämlech zesumme mat der Gemeng Suessem zu Bieles,...

► **Une voix.** - Très bien!

► **M. Dan Kersch**, *Ministre de la Fonction publique et de la Réforme administrative.* - ...fir eng drétt Crèche ze realiséieren, och am Kontext vun enger besserer Conciliatioun vu Vie professionnelle a Vie privée, wou also soll eng Crèche kreéiert gi fir 32 Kanner. Ee Véierel dovunner soll reservéiert si fir d'Kanner aus der Gemeng Suessem an de Rescht da fir Leit, déi beim Stat schaffen. Wéi gesot, d'Gemeng Bieles ass do ee vun eise Partner, op där anerer Säit da selbstverständlech och de Kolleg Meisch mat senge Servicer, an awer och d'Gemeng Suessem. De Bauhär vun deem Ganze soll d'SNHBM sinn an d'Bauzäit soll ronn zwee Joer sinn.

Wann Der erlaabt, Här President, géif ech nach kuerz op dat agoen, wat elo hei an der Debatt och gesot ginn ass. D'CSV, an doriwwer sinn ech frou, attestéiert eis, dass dat, wat mer haut am Fong zesummen decidéieren, méi wäit geet wéi dat, wat mer an der Vergaangenheet vun der Fonction publique als Solidaritéitsbäitrag gefuerdert haten, fir de Budget kënnen ze sanéieren. Dat war och gewollt mat deem Ofkommen, wat 2016 mat der CGFP gemaach ginn ass.

Dann ass gefrot ginn, ob mer géifen iwwer en neien Accord verhandelen. Ech mengen, och dat ass kee Geheimnis. Ech hunn dat scho virun engem hallwe Joer gesot, dass mer selbstverständlech a weideren... A wann een nach weess, dass deem Accord salarial, dee mer haut hei diskutéieren, en Enn fënnt den 31. Dezember 2018, ass et normal, dass d'Regierung sech mat hirem Sozialpartner zesummesetzt.

Ech mengen, de Sozialpartner CGFP huet eng Rei vu Prioritéite gesot, déi een am Moment wéilt diskutéieren. An et ass evident, dass mer eis mat hinnen un en Dësch wäerte setzen. An esou wéi ech et ëmmer gesot hunn, gëtt et fir eis do keng Tabuthemen. Et ass um Sozialpartner, fir seng Prioritéiten ze formuléieren. An et ass un eis, fir dann dorobber ze reagéieren.

Vläicht nach ee Wuert zu deem, wat vum DP-Vertrieder gesot gëtt iwwert d'Reduktioun vun engem Stage. Ech mengen, esou wéi ech dat verstanen hunn, ass dat jo och eng vun deenen Diskussiounen, déi d'CGFP prioritär wéilt féieren. D'CGFP selwer huet d'Antwort op den DP-Vorschlag ginn, fir de Stage vun dräi op ee Joer zrëckzezeien, näamlech dass dat am Moment kontraproduktiv wär. Ech deelen déi Aschätzung vun der CGFP.

Ech sinn der Meinung, dass mer dat, wat mer och deemools am Accord vun 2016 festgehalten hunn, dass mer eis musse méi Gedanke maachen iwwert d'Aféierung vun enger regelrechter Verwaltungsschoul a virun allem, an dat huet de mandatéierte Spriecher vun der DP jo och gesot, och iwwert d'Formation continue, dass dat also déi Saache sinn, iwwert déi mer eis prioritär sollten ënnerhalen. An ech sinn iwwerzeegt dovunner, dass mer et wäerte faerdegbréngen, doriwwer och parteiwwergräifend e Konsens ze fannen.

Merci.

► **Plusieurs voix.** - Très bien!

► **M. Mars Di Bartolomeo**, *Président.* - Merci och. Domat si mer um Enn vun den Diskussiounen iwwert de Projet de loi 7182 a mir géifen direkt zur Ofstëmmung iwwergoen.

Vote sur l'ensemble du projet de loi 7182 et dispense du second vote constitutionnel

D'Ofstëmmung fänkt un. Fir d'Éischt déi perséinlech Stëmmen. Dann d'Procuratiounen. D'Ofstëmmung ass elo ofgeschloss.

60-mol Jo, domat ass also de Projet 7182 unanime ugehall.

Ont voté oui: Mmes Diane Adehm, Sylvie Andrich-Duval, Nancy Arendt, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mmes Martine Hansen, Françoise Hetto-Gaasch, MM. Aly Kaes, Marc Lies, Mme Martine Mergen, M. Paul-Henri Meyers, Mme Octavie Modert, MM. Laurent Mosar, Marcel Oberweis, Gilles Roth, Marco Schank, Marc Spautz (par Mme Martine Mergen), Serge Wilmes, Claude Wiseler, Michel Wolter et Laurent Zeimet;

MM. Marc Angel, Frank Arndt, Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Alex Bodry, Mmes Taina Boffering, Tess Burton, M. Yves Cruchten, Mme Claudia Dall'Agnol, MM. Mars Di Bartolomeo, Georges Engel, Franz Fayot, Claude Haagen et Mme Cécile Hemmen;

MM. André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Eugène Berger, Frank Colabianchi, Lex Delles, Mme Joëlle Elvinger, MM. Gusty Graas, Max Hahn, Alexander Krieps, Claude Lamberty, Edy Mertens et Mme Lydie Polfer;

MM. Gérard Anzia, Henri Kox, Mmes Josée Lorsché, Viviane Loschetter, Sam Tanson et M. Roberto Traversini;

MM. Gast Gibéryen, Fernand Kartheiser et Roy Reding;

MM. Marc Baum et David Wagner.

Ass d'Chamber bereet, d'Dispens vum zweete Vott ze froen?

(Assentiment)

Merci. Dann ass dat esou decidéiert.

Mir ginn zum nächste Projet iwwer, dem Projet de loi 6708, wou d'Ekonomieskommissioun och gefrot hat, well se beim Modèle de base bliwwen ass, fir dem Rapporteur fënnel Minutte méi ze ginn.

Ass d'Chamber do dermat d'accord?

(Assentiment)

Merci. Dann ass dat esou decidéiert.

De Rapporteur, den Här Fayot, huet d'Wuert.

5. 6708 - Projet de loi relative

- au contrôle de l'exportation, du transfert, du transit et de l'importation des biens de nature strictement civile, des produits liés à la défense et des biens à double usage;

- au courtage et à l'assistance technique;

- au transfert intangible de technologie;

- à la mise en œuvre de résolutions du Conseil de sécurité des Nations Unies et d'actes adoptés par l'Union européenne comportant des mesures restrictives en matière commerciale à l'encontre de certains États, régimes politiques, personnes, entités et groupes

et portant abrogation de

- la loi modifiée du 5 août 1963 concernant l'importation, l'exportation et le transit des marchandises;

- la loi du 5 août 1963 concernant la surveillance des importations, des exportations et du transit des marchandises;

- la loi du 28 juin 2012 relative aux conditions des transferts de produits liés à la défense dans l'Union européenne

Rapport de la Commission de l'Économie

► **M. Franz Fayot** (*LSAP*), *rapporteur.* - Merci, Här President. Merci der Chamber fir déi Grousszüegegkeet mat der Zäit. Ech probéieren, mech un zéng Minutten ze halen, mä ech kann net ausschleissen, dass ech déi fënnel Minutte brauch.

Här President, léif Kolleeginnen, léif Kolleegen, dese Projet de loi betrëfft eng Matière, déi nawell sensibel ass. Et geet hei am Fong an der Haaptsaach ëm den Export, den Transit an den Import vu Waffen an anere sensibele Gidder.

Dese Projet de loi ass net ganz zent. Et ass e Projet de loi vum Juli 2014, deen eng Zäit gebraucht huet, bis en aviséiert ginn ass vum Statsrot, zu deem eng ganz Rei Kierperschaften hiren Avis ofginn hunn a mat deem mer eis als Ekonomieskommissioun am Oktober 2016 ugefaangen hunn ze beschäftegen, wéi, wéi gesot, den Avis vum Statsrot vum Juli 2016 bis virlooch.

Mir hunn dunn eng Lettre d'amendement eraginn am Ukank vum Joer 2017 an et huet dunn nach eng Kéier ee Joer gedauert, bis mer du schlussendlech konnt den Avis complémentaire vum Statsrot analyséieren an zum Enn vun eisen Aarbechte kommen.

Här President, dese Projet de loi huet en duebelt Zil: Engersäits ass et néideg, fir déi eenzel Regelunge fir den Export, Import an Transit vu sougenannte sensibele Wueren a Bienen an engem eenzegen Text ze regroupéieren. Dat ass och am Sënn vun enger administrativer Vereinfachung. An op där anerer Säit ass et d'Zil, fir déi bestoend Reglementatioun un déi aktuell Evolutioun vum Marché an un d'Besoin vum de wirtschaftlechen Akteuren ze adaptéieren.

De Gesetzesprojet abrogéiert domadder dat ëmgeännert Gesetz vum 5. August 1963 iwwert den Import, Export an Transit vu Wueren an iwwert d'Iwwerwaachung vun den Importatiounen, Exportatiounen an dem Transit vun de Wueren.

Dese Projet de loi betrëfft den Office des licences vum Ministère de l'Économie. An ech

profitéiere vun der Geleeënheet, fir de Leit vum Office des licences aus dem Wirtschaftsministerium an der Haaptsaach, mä och de Leit vum Ministère des Affaires étrangères, déi och vun deemem Projet betrëfft sinn, Merci ze soe fir hir ganz gutt Kooperatioun, an natierlech och de Kolleegen aus der Ekonomieskommissioun fir d'Mataarbecht op deemem Projet.

De Projet, wéi gesot, abrogéiert a remplacéiert d'Gesetz vum 1963 an och d'Gesetz vum 28. Juni 2012 iwwert d'Konditioun vum Transfert vu Verdeedegungswueren an der Europäescher Union. Dese Gesetzestext respektéiert natierlech och d'Accorden an d'Zesummenaarbecht, déi Lëtzebuerg traditionell an deemem Beräich mat der Belsch hat, am Kader vun der UEBL, an och mat Holland an deser Matière. Et gëtt also hei den nationalen, europäeschen an internationale Kontext a Betruecht gezunn, well mir setzen och nach eng Partie Restriktiounen, international Restriktiounen am Beräich vum Waffenhandel mat deemem Projet de loi ëm.

Et ass e ganz technesche Projet de loi, wann ech lech e wierklech misst am Detail hei explizéieren, da géif ech keng 15 Minutte brauchen, mä 45. An dann hätt ech hei eng allgemeng „Saalfucht“ viru mer, an dat wëlle mer net. Dofir maachen ech dat vill méi kuerz.

Den Domaine d'application vun deemem Gesetzestext betrëfft dräi Domänen: engersäits den Export, den Import an den Transfert vu Wueren vu souwuel enger strenger ziviller Natur wéi och vun deenen, déi an der Verdeedegung agesat ginn, also Waffen, an dann och vu Wueren, déi souwuel fir zivill wéi fir Verdeedegungszwecker agesat ginn. Dat sinn déi sougenannten „biens à double usage“.

Zweetlens applizéiert sech dëst Gesetz op d'Vermëttlung, den „courtage“, op d'technesch Hëllef an immateriell Technologietransferten, an drëtens, wéi gesot, op d'Ëmsetzung vu verschiddene restriktive Moosname vum Sécherheetsrot vun der UNO a vum Rot vun der Europäescher Union.

Wéi gesot mécht dese Gesetzestext eng administrativ Vereinfachung an och eng Kodifikatioun vun dem Contrôle vum Export, Import an Transit vu Wueren a sougenannten „biens sensibles“.

Obwuel et net méiglech ass, fir existéierend Autorisationssystemer duerch e Régime de déclaration ze ersetzen, ass et awer zumindest méiglech, fir de System vun den Autorisationsuffroe fir Exporter, Importer an Transiter vu verschiddene sensibele Wueren ze vereinfachen. Mir bréngen heimat Kohärenz an Homogenitéit an dese ganz spezifesch Beräich vum Lëtzeburger Gesetz a gläichzäiteg reduzéiere mer d'Unzuel vu Gesetzestexter, déi sech an deser Matière uwennen, a mir regroupéiere se an engem eenzegen Text.

Wéi gesot, et geet hei ëm dräi Klasse vu Wueren: engersäits Wueren vu ziviller Natur, déi awer ënner verschidde Restriktiounen falen, zweetens Produiten, déi fir militäresch Verdeedegung agesat ginn, an dann nach Produiten, déi susceptibel sinn, fir bei der Doudesstrof, der Folter an anere grausamen, onmenschlechen oder entwürdigende Behandlungen oder Bestrafungen agesat ze ginn.

Niewent dem Export, Import an Transfert vun dese Wueren sinn och nach d'Vermëttlung, d'technesch Hëllef, den Transfert vun Technologien a restriktiv Moosnamen, déi sech aus den Embargoen erginn, wéi gesot, viséiert.

(Veuillez lire: Och wann de virleiende Gesetzestext d'Autorisationsprozedure fir Export, Import an Transit vu verschiddene sensibele Wueren festleet, esou touchéiert en awer net den Autorisations- respektiv Verbuetsregime vun enger Rei méi spezifesch Gesetzter an deemem Kontext.)

Am Beräich vun de Waffegesetzter handelt et sech hei zum Beispill ëm de Verbuetsregime vun traumateschen Waffen, Streebommen, Sprengstoff a chemesche Waffen. An déi Matière sinn alleguerter vun deemem Text net tangéiert. Déi gi vu spezifesch Texter geregelt a sinn, wéi gesot, heivun net betrëfft. Kulturgidder sinn och net betrëfft vun deemem Text.

Här President, ech géif gär e puer Wuert soen zu de parlamentareschen Aarbechten zu deemem Projet de loi. Ee vun deene relevanten, wichtege Avisen hei ass dee vun der Konsultativer Mënscherechtskommissioun. An hirem éischten Avis vum November 2015 bedauert d'Kommissioun, dass d'Fro vun de Konditiounen, fir d'Autorisationen ze accordéieren, an engem Règlement grand-ducal virgesi sinn a sech net am Gesetzestext sollen zrëckfannen, dat haaptsächlech aus Visibilitäitsgrënn. An hirem Avis mécht d'Konsultativer Mënscherechtskommissioun dann och nach eng Rei vu Recommendationen, wéi zum Beispill, fir eng Klausel an d'Gesetz ze schreiwen, dass all Transit, Export, Import vu sensibele Gidder muss konform zu eisen Engagementer am Beräich vun de Mënscherechter sinn.

D'CCDH ënnersträicht och, dass déi wichteg Eerausfuerderung fir d'Autoritéite wäert sinn, ze kontrolléieren, dass d'Normen am Gesetz konsequent an uniform applizéiert ginn, fir eng integral Anhalung vun de Verflüchtungen vu Lëtzebuerg am Kader vun den internationalen an europäesche Mënscherechter kënnen ze garantéieren. Soumat ass et hei net just eng Fro vu legislativem Kader, mä och nach vun den néidege Ressourcen, déi mer eis musse ginn, fir d'Gesetz kënnen regelgetrei ze applizéieren.

Den Avis vum Statsrot huet an der Haaptsaach och Froe vum Cadrage normatif opgeworf, huet gesot, dass eng ganz Rei Dispositiounen aus deene Reglementer missten an d'Gesetz kommen, dat weinst der Jurisprudenz, déi den Artikel 32 (3) vun der Constitution betrëfft viru senger Ofännerung. An dat hu mer dann och gemaach. An dat war eben och de Gros vun der parlamentarescher Aarbecht zu deemem ganz techneschen Text, fir eben déi Adaptatiounen do ze maachen am Gesetzestext, wéi de Statsrot dat verlaangt huet.

Här President, ech géif nach gären op eng Partie Diskussionspunkten agoen, déi mer an der Ekonomieskommissioun haten zu e puer méi sensibele Punkten an deemem Gesetzesprojet. Praktesch ass dat hei natierlech eng Matière, déi vill Leit interesséiert, well et, wéi gesot, ëm Waffenexporter, -transiter an -importer geet.

An dofir war d'Fro: Jo, wat ass dann eigentlech an der Praxis heimat verbonnen? Wat fir eng Importer, Transiter maache mer hei zu Lëtzebuerg? Wat gëtt et hei?

An do krute mer erkläert, dass et am Fong an der Praxis effektiv hei haaptsächlech ëm Transiter geet vu sensibele Wueren. Et gëtt bei eis keen Export oder Import gemaach vu Waffen oder anere sensibele Wueren. Et geet hei wierklech an der Haaptsaach ëm den Transit.

An, bon, do hate mer nach eng weider Diskussioun iwwert de Courtage, iwwert d'Vermëttlung vu Waffen. Do ass och gesot ginn, dass dat eng Aktivitéit ass, déi bei eis net encouragéiert gëtt. Déi ënnerläit ganz strikte Konditiounen, enger duebeler Autorisation vum Justizministerium, wéi gesot, och vun eben dem Ekonomiesministerium. An déi Konditiounen si ganz restriktiv. Et ass wierklech gesot ginn: „Mir vermeiden dee Business, well domadder sinn natierlech méiglech Reputatiounsschied verbonnen, souwuel wat eben d'Destinatioun vun deene Gidder ugeet wéi och Froe vum Finanzement.

(Interruption)

À propos vum Finanzement...

Elo hunn ech schonn en éischt Opfer gemaach!

(Hilarité et interruption)

Jo, jo!

À propos vum Finanzement ass jo gewosst, dass mer alt emol an der Vergaangenheet kritiséiert gi sinn. Amnesty International hat 2016 e Rapport gemaach, wou d'Lëtzeburger Finanzplaz e bësse kritiséiert ginn ass weinst hire méiglechen Implikatiounen oder weinst Faillen an eiser Legislatioun am Beräich vum illegale Waffenhandel.

An do ass gesot ginn hei ganz kloer: „Wann d'Operatioun illegal ass, dann ass och de Finanzement illegal.“ Dat ass dee grouse Prinzip an deser Matière. An dee gëtt bei eis encaféiert an der Haaptsaach iwwert d'Gesetz zum Antiblanchiment, mä och zu enger ganzer Rei Restriktiounen, wat de Waffenhandel ugeet, zu deene Lëtzebuerg natierlech adheréiert. Mä et ass ze hoffen, dass mat deemem Text eise legislativen Dispositif méi komplett gëtt, wéi och Amnesty International dat gefrot hat an hirem Rapport vum 2016, well och d'Kontrollen eben elo hei e bësse méi enk gezurrt ginn.

Déi aner Diskussioun, déi mer haten, betrëfft d'duebel Autorisation. Dat hei ass eng Matière, wou Exporter, Transiter an esou weider souwuel musse vum Wirtschaftsministerium wéi och vum Ausseministere approvéiert ginn. An an deem Zesummenhang hate mer och nach eng Diskussioun relativ zum Schluss - mä ech ka mer virstellen, dass den CSV-Spriecher dorobber wäert agoen - iwwert d'Transiter vu Waffen iwwer Lëtzebuerg.

Notamment war et apparement de Fall, dass Waffen transitéiert sinn iwwer Lëtzebuerg an Destinatioun zum Beispill vun der Tierkei, wat en NATO-Memberstat ass a wat fir den Domän vum Transit vun eis als en „pays ami“ considéiert gëtt.

Gutt, dat sinn natierlech da Länner, déi net onproblematesch sinn, mä wou een, mengen ech, muss am éischte Plang eng Léisung dann op diplomateschem Wee fannen oder d'Fro stellen no der NATO-Memberschaft vun esou Länner. Mä ech mengen, et ass esou, dass d'Transitpolitik am Fong esou Waffentransiter nëmmen duerchwénkt. De Minister ka mer soen, ob ech mech do iren. Mä ech mengen, dat ass effektiv d'Praxis, déi hei applikabel ass.